

Rekenkamer Krimpenerwaard

Jaarverslag 2023

In 2023 veranderde de Rekenkamercommissie Krimpenerwaard in een Rekenkamer. Dit was het gevolg van de *Wet versterking decentrale rekenkamers* die op 1 januari 2023 in werking trad. Er is daarom een nieuwe verordening vastgesteld door de gemeenteraad. De leden van de Rekenkamercommissie Krimpenerwaard zijn daarna benoemd en beëdigd tot leden van de Rekenkamer Krimpenerwaard. Een nieuwe naam dus, maar zonder personele wijzigingen. Over de overige wijzigingen die de wet inhoudt leest u meer in dit jaarverslag.

De Rekenkamer(commissie) publiceerde in 2023 twee onderzoeken: een quick scan naar de rol van de raad bij de Regionale Energiestrategie (RES) en de eerste bevindingen over armoede in Krimpenerwaard. De Rekenkamer startte vervolgens een beleidsonderzoek naar armoede. Daarnaast heeft de Rekenkamer zich aangemeld om mee te doen aan een onderzoek dat in meerdere gemeenten loopt naar de energiebesparingsplicht. Op de volgende pagina's worden deze onderzoeken toegelicht.

Met vriendelijke groeten,

Karin Meijer
Voorzitter

De Rekenkamer Krimpenerwaard is er om de kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende rol van de raad te versterken door middel van op onderzoek gebaseerde conclusies en aanbevelingen.

De Rekenkamer is er niet alleen voor de raad, wij zijn er ook voor inwoners. Daarom willen we voor de inwoners van de gemeente Krimpenerwaard zichtbaar maken hoe publiek geld besteed wordt en wat er terecht komt van de beleidsvoornemens van de gemeente.

De Rekenkamer

Quick scan 'De rol van de raad bij de RES'

In de Regionale Energiestrategie (RES) wordt beschreven waar welke hernieuwbare energie opgewekt gaat worden. De RES moet ervoor zorgen dat de doelen uit het Klimaatakkoord behaald worden. Medio 2021 heeft de gemeenteraad van Krimpenerwaard de RES 1.0 vastgesteld met daarin een bod hoeveel energie opgewekt zou kunnen worden. Voor 1 juli 2023 moest het voortgangsdokument voor de RES vastgesteld worden, waarin wordt aangegeven wat de voortgang is ten aanzien van het bod.

De Rekenkamer heeft door middel van een quick scan gekeken naar wat de rol van de gemeenteraad van Krimpenerwaard is bij de RES. Er is hierbij teruggeblikt op de rol van de raad bij de RES 1.0 en gekeken naar de rol in het huidige RES-traject om zo de raad nog aanbevelingen te kunnen meegeven voor 1 juli 2023.

De centrale vraag was:

“Welke rol vervult de gemeenteraad van Krimpenerwaard bij het tot stand komen van de RES en welke mogelijkheden zijn er om de rol van de gemeenteraad in dit proces te versterken?”

De Rekenkamer constateert in de [Rekenkamerbrief](#) dat de rol van de raad van Krimpenerwaard goed uit de verf is gekomen bij de RES 1.0. In het verdere RES-traject zal de raad concrete afspraken moeten maken met het college, zodat de raad de regie houdt bij het complexe RES-traject. De Rekenkamer geeft een aantal aanbevelingen mee om de rol van de gemeenteraad hierin te versterken.

Tussenrapportage armoede in Krimpenerwaard

De Rekenkamer Krimpenerwaard is eind 2022 een onderzoek gestart naar armoede in Krimpenerwaard. Dit onderzoek wordt uitgevoerd in twee fasen:

1. Een verkenning van het onderwerp
2. Het uitvoeren van een beleidsonderzoek

De Rekenkamer heeft de eerste fase in eigen beheer uitgevoerd. Een [tussenrapportage](#) met de resultaten is eind september 2023 gepubliceerd en op 10 oktober 2023 besproken in de commissie [SBBV](#).

De centrale vraag van de eerste fase (de verkenning) was:

“Hoe ziet armoede eruit in de samenleving van de gemeente Krimpenerwaard, wat is een relevante definitie en welke inzichten vloeien hieruit voort voor de volgende fase van het onderzoek waarin het beleid van de gemeente centraal staat?”

De Rekenkamer heeft om deze vraag te kunnen beantwoorden diverse (online) bronnen bestudeerd en is in gesprek gegaan met organisaties die in Krimpenerwaard actief zijn om inwoners die in armoede leven te helpen.

De Rekenkamer constateert in haar tussenrapportage dat het aandeel personen met een laag inkomen en/of een bijstandsuitkering in Krimpenerwaard niet afwijkend is ten opzichte van andere gemeenten met een vergelijkbaar aantal inwoners en vergelijkbare stedelijkheid. Wel is de aard van het probleem op enkele kenmerken anders in Krimpenerwaard. Zo gaat het bijvoorbeeld om relatief veel minderjarige kinderen en kan de sociale samenhang in de kernen ervoor zorgen dat een deel van de armoede verborgen blijft.

Beleidsonderzoek armoede

Na het publiceren van de eerste resultaten hoe armoede er uitziet in Krimpenerwaard is de Rekenkamer begonnen met de beleidsfase van dit onderzoek. De Rekenkamer kijkt daarbij of het huidige beleid van de gemeente aansluit bij de bevindingen uit de verkenning.

De centrale vraag in de beleidsfase van het armoedeonderzoek luidt:

‘Wat is de doeltreffendheid en doelmatigheid van het huidige beleid en de huidige maatregelen om armoede te voorkomen of te verminderen?’

De Rekenkamer heeft een aantal externe onderzoeksbureaus benaderd voor het uitvoeren van deze tweede fase van het onderzoek. Begin december 2023 heeft de Rekenkamer een onderzoeksbureau geselecteerd. In het onderzoek zullen relevante documenten worden bestudeerd en gesprekken worden gevoerd met de vertegenwoordigers vanuit de gemeente, organisaties actief in het veld en waar mogelijk met de doelgroep zelf.

Verwachte publicatie van het volledige onderzoeksrapport is het vierde kwartaal van 2024.

Doe Mee-onderzoek Energiebesparingsplicht (EBP)

De energiebesparingsplicht houdt in dat bedrijven en instellingen die jaarlijks meer dan 50.000 kWh stroom of 25.000 m3 aardgas gebruiken verplicht zijn energiebesparende maatregelen te nemen, als deze binnen 5 jaar terugverdiend kunnen worden. Toezicht en handhaving hierop zijn sinds 1 juli 2023 als taak gemandateerd aan de omgevingsdiensten.

De Nederlandse Vereniging van Rekenkamers & Rekenkamercommissies (NVR) organiseert jaarlijks een zogeheten ‘Doe Mee-onderzoek’. In een Doe Mee-onderzoek wordt een beknopt onderzoek gedaan bij meerdere overheden tegelijkertijd. Eind 2023 heeft de Rekenkamer zich ingeschreven om mee te doen aan de huidige editie, die gaat over de energiebesparingsplicht.

De volgende vraag staat centraal:

‘Welke inspanningen plegen gemeenten en provincies bij het toezicht en de handhaving van de energiebesparingsplicht en de informatieplicht energiebesparing en wat zijn daarvan de resultaten?’

Om de centrale vraag te beantwoorden wordt gebruik gemaakt van documentstudie en een enquête bij de gemeente, provincie en/of omgevingsdienst.

Het eindrapport, dat ook resultaten bevat van een zelfde soort onderzoek door de Algemene Rekenkamer, wordt eind 2024 verwacht.

Wet Versterking Decentrale Rekenkamers

De Wet versterking decentrale rekenkamers is op 1 januari 2023 in werking getreden. Deze wet heeft tot gevolg dat de Gemeentewet op een aantal punten wordt aangepast met als doel de positie van rekenkamers te versterken. Elke gemeente had een jaar de tijd om de wetswijzigingen door te voeren.

Wat zijn de gevolgen voor de gemeente Krimpenerwaard?

- **Naamgeving.** Elke gemeente diende op 1 januari 2024 een onafhankelijke rekenkamer te hebben. Een rekenkamercommissie (waarin ook raadsleden zitting hebben) of een rekenkamerfunctie (waarbij een gemeente meer vrijheid had om de samenstelling te bepalen) is niet meer toegestaan. De gemeente Krimpenerwaard had al een onafhankelijke Rekenkamercommissie (er zaten geen raadsleden in de Rekenkamercommissie). Aangezien in de aangepaste gemeentewet alleen wordt gesproken over een 'rekenkamer' was het zuiverder om de naam te wijzigen in 'Rekenkamer Krimpenerwaard'.
- **Bevoegdheden.** De bevoegdheden van de onafhankelijke rekenkamers worden door de nieuwe wet uitgebreid. De rekenkamer doet vanaf nu onderzoek naar het 'gevoerde beleid' in plaats van het 'gevoerde bestuur'.
- **Wederhoor.** Indien de rekenkamer onderzoek wenst te doen naar verbonden partijen dient de rekenkamer andere deelnemende gemeenten daarover te informeren en hen na afloop het onderzoeksrapport te sturen.
- **Doorwerking.** Het college krijgt door de nieuwe wet de verplichting om de gemeenteraad jaarlijks een overzicht te sturen van de aan het college gedane voorstellen van de rekenkamer, vergezeld van zijn standpunt daaromtrent en van de wijze waarop aan de voorstellen vervolg is gegeven.
- **Benoemingstermijn.** De benoemingstermijn van rekenkamerleden wordt zes jaar (dit was vier jaar in Krimpenerwaard). De raad moet beslissen hoe vaak een lid van de rekenkamer mag worden herbenoemd. Krimpenerwaard heeft ervoor gekozen om de leden maximaal twee keer te laten herbenoemen.

De gemeente Krimpenerwaard heeft op 4 juli 2023 de nieuwe verordening op de rekenkamer vastgesteld conform bovenstaande wijzigingen en heeft de leden van de rekenkamer benoemd. De leden van de Rekenkamer zijn vervolgens op 19 september 2023 beëdigd.

De Rekenkamer heeft vervolgens ook haar Reglement van Orde, Onderzoeksprotocol en Privacyverklaring tegen het licht gehouden en aangepast aan de actualiteit. Deze documenten zijn te vinden via volgende link: [Reglementen van de Rekenkamer | Gemeente Krimpenerwaard](#)

19 september 2023

Als de Rekenkamer een rapport uitbrengt, bevat deze vaak aanbevelingen aan het college en/of de raad. De Rekenkamer monitort in hoeverre deze aanbevelingen ook daadwerkelijk uitgevoerd worden. Met ingang van 2022 beschrijft de Rekenkamer kort in elk jaarverslag wat de stand van zaken is van recent gepubliceerde rapporten. In 2023 bracht de Rekenkamer twee rapporten uit: een quick scan naar de rol van de raad bij RES en een tussenrapportage voor het onderzoek naar armoede. De tussenrapportage armoede bevatte geen aanbevelingen. Hieronder wordt daarom alleen ingegaan op de quick scan over de RES.

Stand van zaken onderzoek “De rol van de raad bij de RES”

De Rekenkamerbrief is gepubliceerd in maart 2023 en heeft geresulteerd in 5 aanbevelingen. Deze aanbevelingen zijn opgenomen in de Lange Termijn Agenda (LTA), met daarbij een beschrijving van de stand van zaken per aanbeveling. De Rekenkamer heeft de griffier en de ambtelijke organisatie gevraagd naar de meest recente stand van zaken ten behoeve van dit jaarverslag.

De resulterende LTA-tekst is letterlijk overgenomen in onderstaande tabel. De Rekenkamer heeft deze van een kleur voorzien.

Aanbeveling is opgevolgd
Aanbeveling is deels opgevolgd of nog in uitvoering
Aanbeveling is (nog) niet opgevolgd

De Rekenkamer concludeert dat 2 aanbevelingen zijn opgevolgd, 2 in uitvoering zijn en dat 1 aanbeveling (nog) niet is opgevolgd.

Aanbeveling	Stand van zaken: citaat LTA (kleuring door de Rekenkamer)
Aanbeveling 1 (aan raad): Trek lering uit de RES 1.0 waar het krappe tijd betrof in de besluitvormende fase. Maak met het college procesafspraken over de planning. Leg vast op welke momenten het college verantwoording aflegt (formeel dan wel informeel). Bespreek daarnaast wat de consequenties zijn van de krappe doorlooptijden en hoe de raad door het college wordt geïnformeerd bij veranderingen in de planning.	Hierover is gesproken in de werkgroep RES van 28 juni. Het college levert de werkgroep zsm de (regionale) planning van op te leveren en vast te stellen producten op basis waarvan de raad kan bespreken hoe zij betrokken wil worden/blijven. College informeert de raad regelmatig met RIB's; de werkgroepleden informeren elkaar via whatsapp; de wethouder is een pilot gestart met het maken van nieuwsbrieven. De informatiestroom loopt; afspraken rond verantwoording zijn (nog) niet geformaliseerd.
Aanbeveling 2 (aan college): Zorg ervoor dat de raad in dit belangrijke dossier steeds goed in stelling wordt gebracht. Deel relevante documenten, politieke vraagstukken en keuzes met de raad. Informeer de raad zo spoedig mogelijk als er veranderingen te melden zijn, zowel qua proces als qua planning van de RES.	geen aanvullingen.
Aanbeveling 3 (aan raad en college): Ga - nu het proces rondom de RES in volle gang is - met elkaar in gesprek en neem een expliciet besluit over de rol van de raad in het RES-dossier. Leg deze afspraken vast. De RKC kan zich bijvoorbeeld, gezien het belang van RES, voorstellen dat het tweejaarlijkse voortgangsdocument niet alleen ter kennisgeving naar de raad wordt gestuurd, maar dat de raad er actief over meepraat en -beslist. Raad en college hebben de ruimte om hiervoor te kiezen.	Inmiddels wordt de RES uitgevoerd onder de nieuwe omgevingswet. Momenteel werken we de wensen en bedenkingen in de regio uit t.a.v. het omgevingsprogramma zon op veld. Hieruit komen nog een aantal andere acties, vooral m.b.t. zon op dak. Zodra de wensen en bedenkingen in de regio zijn afgestemd, kan het college het omgevingsprogramma definitief vaststellen en uitvoeren. De raad wordt over de voortgang verder geïnformeerd. Op het moment dat de RES herijkt moet worden (naar een RES 2.0), gaat het college hierover opnieuw met de raad in gesprek. Op dat moment kunnen we verder in gesprek over de wijze waarop de raad in dat proces betrokken wil/kan worden. Herijking gaat pas spelen wanneer blijkt dat we de doelstelling van de RES 1.0 niet gaan halen. Op dit moment gaan we ervan uit dat we de doelstelling wél gaan halen.
Aanbeveling 4 (aan raad): Zet in op een structureel overleg over de RES tussen de raads werkgroep en de raadsleden die Krimpenerwaard vertegenwoordigen in de Klankbordgroep MH. Overleg periodiek wat de boodschap van de raad van Krimpenerwaard is aan de regio en zorg ervoor dat de vertegenwoordigers de bevindingen vanuit de regio steeds terugkoppelen aan de raads werkgroep.	De werkgroep RES zal de vertegenwoordigers vanuit de KRW in de Klankbordgroep in de volgende vergadering uitnodigen om met hen te spreken over (de wijze van) onderlinge informatieuitwisseling.
Aanbeveling 5 (aan raad): Ga zo snel als mogelijk is met elkaar in gesprek over de mogelijke route voor inbedding van de omgevingsinstrumenten. Als het een Programma voor Omgevingsvergunningen wordt, bepaal dan of en in welke gevallen de raad gebruik kan maken van het adviesrecht. Leg het adviesrecht vast in een formeel besluit.	Beeldvorming is gepland op 3 oktober (delegatiebesluit/ opa lijst/bopa procedure/leges) en op 14 november (omgevingswet)

Januari

Leden van de Rekenkamer sloten aan bij de raads werkgroep Energietransitie in het kader van het onderzoek naar de RES.

Februari

De Rekenkamer overlegde met haar Adviesgroep over lopende onderzoeken, komende onderzoeken en de omvorming tot Rekenkamer.

Maart

De Rekenkamer publiceerde de [Rekenkamerbrief](#) 'De rol van de raad bij de RES'. Op 28 maart presenteerde Karin Meijer deze in de commissie [SBBV](#).

Aanbevelingen

1. Aan de raad. Trek lering uit de RES 1.0 waar het de krappe tijd betrof in de besluitvormende fase. Maak met het college processpraken over de planning.
2. Aan het college. Zorg ervoor dat de raad in dit belangrijke dossier steeds goed in stelling wordt gebracht. Deel relevante documenten, politieke vraagstukken, keuzes en veranderingen met de raad.
3. Aan de raad en het college. Ga – nu het proces rondom de RES in volle gang is – met elkaar in gesprek en neem een expliciet besluit over de rol van de raad in het RES-dossier (over welke onderdelen praat de raad mee en over welke neemt de raad een expliciet besluit?).
4. Aan de raad. Zet in op een structureel overleg over de RES tussen de raads werkgroep en de raadsleden die Krimpenerwaard vertegenwoordigen in de Klankbordgroep MH.
5. Aan de raad. Ga zo snel als mogelijk is met elkaar in gesprek over de voor inbedding van de omgevingsinstrumenten.

28 maart 2023

April

De Rekenkamer hield diverse interviews met organisaties werkzaam in Krimpenerwaard op het terrein van armoede.

Mei

Diverse interviews met organisaties voor de verkenning naar armoede. De Rekenkamercommissie trof voorbereidingen voor de omvorming tot Rekenkamer.

Juni

Op 8 juni was René de Bonte aanwezig bij “Praat met de Raad Krimpenerwaard”. De Rekenkamercommissie was bezig met de omvorming tot Rekenkamer.

8 juni 2023

Juni/juli

De Rekenkamer stelde de tussenrapportage op voor het onderzoek naar armoede.

Augustus

De Rekenkamer stelde de tussenrapportage op voor het onderzoek naar armoede.

September

Als gevolg van de nieuwe wet Versterking Decentrale Rekenkamers zijn op 19 september de leden van de Rekenkamer beëdigd. Eind september publiceerde de Rekenkamer de [tussenrapportage armoede](#).

19 september 2023

Oktober

Op 10 oktober 2023 besprak de Rekenkamer de tussenrapportage armoede in de commissie [SBBV](#). Met behulp van de opgehaalde input van raads- en commissieleden is een offertezoek opgesteld voor de beleidsfase van het onderzoek.

Armoede in Krimpenerwaard
Bespreking tussenrapportage

10 oktober 2023

November

De Rekenkamer voerde meerdere offertegesprekken met onderzoeksbureaus voor de beleidsfase van het armoede-onderzoek.

December

Begin december heeft de Rekenkamer een onderzoeksbureau geselecteerd voor het armoede-onderzoek. De Rekenkamer heeft zich aangemeld om deel te nemen aan het Doe Mee-onderzoek naar de energiebesparingsplicht vanuit de NVR. Medio december was de startbijeenkomst. Een delegatie van de Rekenkamer sloot aan bij de auditcommissie om de geplande onderzoeken voor 2024 toe te lichten. De Rekenkamer was aanwezig bij het eindejaarsdiner van de gemeenteraad.

Onze activiteiten in cijfers

Rekenkamer-vergaderingen	15
Bijeenkomsten met Adviesgroep	1
Onderzoeken gestart	2
Onderzoeken afgerond	2
Nieuwsbrieven	0
Berichten (incl. retweets) verstuurd op X (Twitter)	5
Volgers op X (Twitter)	189

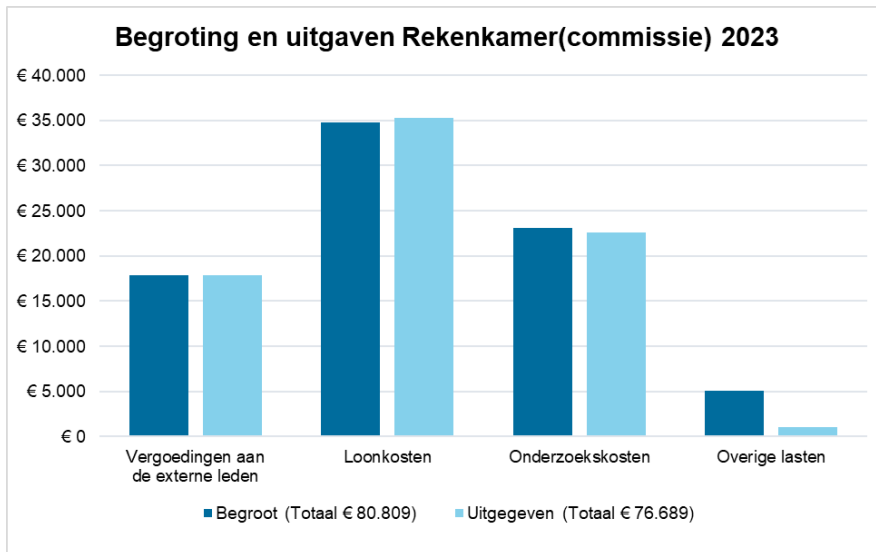
Financieel

In 2023 had de Rekenkamer een budget van € 80.809 ter beschikking. De griffier is formeel de budgethouder. De Rekenkamer mag, conform verordening, zelf beslissen hoe zij het budget besteedt.

Ten laste van het budget komen de volgende kosten:

- Vergoedingen van de leden en voorzitter
- Loonkosten secretaris-onderzoeker
- Kosten die door de Rekenkamer zijn gemaakt voor onderzoeken
- Eventuele overige uitgaven

Onderstaande grafiek toont de begrote uitgaven versus de daadwerkelijke uitgaven in 2023.

De Rekenkamer heeft in 2023 € 4.120 minder uitgegeven dan begroot.

Contact met de Rekenkamer

Wij staan open voor uw opmerkingen en suggesties.

Wij zijn te bereiken via:

Telefoon: 14 0182 / 06-5709 6899

E-mail: Rekenkamer@krimpenerwaard.nl

Website: www.krimpenerwaard.nl/rekenkamer

X: @RkKrwaard

Karin Meijer
Voorzitter

Karin heeft bestuurskunde gestudeerd en een opleiding tot coach gevolgd. Ze heeft sinds 2006 een eigen coachpraktijk. Naast voorzitter van de Rekenkamer Krimpenerwaard is ze directeur van de Rekenkamer Uithoorn en voorzitter van de Rekenkamer Land van Cuijk.

René de Bonte
Lid

René werkt als senior raadsadviseur/plv. griffier bij de gemeente Tilburg. Ook is hij voorzitter van de Rekenkamer van de gemeente Oisterwijk.

Rob Paulussen
Lid

Rob is werkzaam als zelfstandig bestuurskundig onderzoeker en adviseur. Verder is hij voorzitter van enkele Rekenkamers en lid van het ontwikkelteam van de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissies (NVRK).

Patricia Feelders-Heijndijk
Secretaris / onderzoeker

Patricia is bedrijfskundige. Zij is naast secretaris/onderzoeker voor de Rekenkamer Krimpenerwaard werkzaam als zelfstandig onderzoeker en plaatsvervangend directeur van de Rekenkamer Uithoorn.